

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ**

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄, Δ΄, Ε΄**

**Αθήνα, 14/09/2023
Αρ. Πρωτ: Δ1(α)/ΓΠ οικ. 47627**

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 104 33
Πληροφορίες : Α. Σπυριδωνίδου,
: Ρ. Τσοχαντάρη
Τηλέφωνο : 2132161232,-1350,-1793
e-mail : ddy@moh.gov.gr

ΠΡΟΣ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: Οδηγίες προστασίας της δημόσιας υγείας μετά από πλημμύρα προς τις υπηρεσίες για πολίτες

- Σχετ:**
1. Η υπ' αριθ. Δ1(α)/Γ.Π. οικ. 45896/10.09.2023 Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα «Ενημέρωση Επαγγελματιών Υγείας για την έγκαιρη ανίχνευση, καταγραφή και δήλωση τροφιμογενών και υδατογενών νοσημάτων, καθώς και ζωνοδόσων για την προστασία του πληθυσμού και της Δημόσιας Υγείας στις περιοχές που επλήγησαν από τις πλημμύρες» (ΑΔΑ: Ψ43Ρ465ΦΥΟ-3ΙΟ).
 2. Η υπ' αριθ. Δ1(δ)/Γ.Π. οικ. 46748/08.09.2023 Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα «Λήψη μέτρων διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας μετά από έντονα καιρικά και πλημμυρικά φαινόμενα» (ΑΔΑ: ΨΥΥΞ465ΦΥΟ-ΓΡ3).
 3. Η υπ' αριθ. Δ1(α)/Γ.Π.οικ.11942/24.02.2023 Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας «Προγράμματα ολοκληρωμένης διαχείρισης των κουνουπιών, σχέδιο δράσης, σχετική ενημέρωση και προφύλαξη του κοινού για το έτος 2023» (ΑΔΑ: 9Π8Α465ΦΥΟ-ΛΗΤ).
 4. Η υπ' αριθ. Δ1(δ)/Γ.Π. οικ. 56075/29.07.2019 Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα «Πρόληψη της νόσου των λεγεωναρίων» (ΑΔΑ: ΨΡΗΦ465ΦΥΟ-ΤΥ9).
 5. Η από 09.09.2023 ανακοίνωση του ΕΟΔΥ με θέμα «Οδηγίες προστασίας της δημόσιας υγείας μετά από πλημμύρα».

6. Το από 08.09.2023 δελτίο τύπου του Υπουργείου Υγείας με θέμα «Σημαντικές οδηγίες για προστασία μετά από πλημμύρα».
7. Οι οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης & Ελέγχου των Ασθενειών (European Centre for Disease Prevention & Control) «Extreme rainfall and catastrophic floods in western Europe», 29 July 2021.
8. Οι οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας «Flooding: Managing health risks in the WHO European Region», WHO 2017.

Σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης απαιτείται η συνεργασία πολλών δημόσιων υπηρεσιών για την προστασία της δημόσιας υγείας, τον έλεγχο για εστίες μολυσματικών ασθενειών, την επιτήρηση ασθενειών, τη διαχείριση νεκρών και αγνοουμένων, τη περιβαλλοντική υγεία, την επισιτιστική ασφάλεια και διατροφή, καθώς και την ενημέρωση του πληγέντος πληθυσμού.

A. Οδηγίες προς τις Υπηρεσίες ενημέρωσης και έγκαιρης προειδοποίησης του κοινού:

Οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης οφείλουν να παρέχουν με κάθε πρόσφορο μέσο ενημέρωση και έγκαιρη προειδοποίηση του πληγέντα πληθυσμού με στόχο την ελαχιστοποίηση των συνεπειών στην υγεία και την ασφάλεια των πολιτών μετά από τα πλημμυρικά φαινόμενα.

A.1. Οδηγίες για την ασφάλεια των πολιτών που βρίσκονται σε πλημμυρισμένες περιοχές:

A.1.1. Οδηγίες για την κυκλοφορία των πολιτών σε πλημμυρισμένες περιοχές:

- Μην εισέρχεστε, μην περπατάτε ή οδηγείτε σε πλημμυρισμένες περιοχές με τρεχούμενα ή λιμνάζοντα νερά αν δεν είναι απολύτως απαραίτητο.
- Μην πλησιάζετε σε πλημμυρισμένες περιοχές που υπάρχουν στύλοι ηλεκτροδότησης ή ηλεκτρικά καλώδια που έχουν πέσει.
- Εάν χρειάζεται να εισέλθετε σε πλημμυρισμένες περιοχές φορέστε γαλότσες και χρησιμοποιήστε ένα μακρύ ραβδί για να ελέγξετε το βάθος του νερού, και να αποφύγετε αγωγούς λυμάτων και αποχετεύσεις που μπορεί να υπάρχουν κάτω από το νερό.

A.1.2. Οδηγίες για την κατανάλωση νερού και τροφίμων:

- Μην πίνετε νερό από το δίκτυο ύδρευσης και μην το χρησιμοποιείτε για να πλένετε πιάτα, να πλένετε τα χέρια σας, να βουρτσίζετε τα δόντια ή να πλένετε ή να προετοιμάζετε φαγητό, έως ότου ενημερωθείτε από την αρμόδια Υπηρεσία ότι έχουν ληφθεί όλα τα κατάλληλα μέτρα διασφάλισης της ποιότητας του. Μέχρι τότε, καταναλώνετε μόνο εμφιαλωμένο νερό για τις ακόλουθες χρήσεις:
 - ο Για πόση
 - ο Για πλύσιμο φρούτων/λαχανικών και τροφίμων
 - ο Για παρασκευή φαγητού και βρεφικής/παιδικής τροφής
 - ο Για ατομική υγιεινή (π.χ. πλύσιμο δοντιών, πλύσιμο χεριών κ.α.)

- ο Για καθαρισμό τραυμάτων
- ο Για πλύσιμο απαραίτητου ιματισμού
- ο Για γενικότερη οικιακή χρήση και πλύσιμο επιφανειών, επίπλων και οικιακών συσκευών
- Μην τρώτε φρέσκα λαχανικά που καλλιεργούνται σε έκταση ή κήπο που έχει πλημμυρίσει.
- Πετάξτε τρόφιμα σε ανοιχτές συσκευασίες τα οποία έχουν έρθει σε επαφή με τα νερά της πλημμύρας. Τα νερά της πλημμύρας μπορεί να έχουν παρασύρει τρωκτικά και ερπετά από άλλες περιοχές τα οποία μπορεί να είναι επικίνδυνα. Τα ούρα των τρωκτικών μπορεί να επιμολύνουν το νερό με παθογόνους μικροοργανισμούς.
- Ιδιαίτερη προσοχή συνιστάται στα συσκευασμένα τρόφιμα με βιτωτά καπάκια, χάρτινες συσκευασίες και κονσερβοποιημένα τρόφιμα που τυχόν έχουν διογκωθεί ή οξειδωθεί.
- Σε κάθε περίπτωση για τα προϊόντα συνιστάται η πλύση των συσκευασιών εξωτερικά πριν τη χρήση.
- Πετάξτε οποιοδήποτε φαγητό στο ψυγείο ή τον καταψύκτη σας εάν δεν έχει λειτουργήσει για μερικές ώρες.
- Απαιτείται συστηματική επιμέλεια ως προς την καθαριότητα των μαγειρικών σκευών, φαγητοδοχείων και ειδών σερβιρίσματος πριν και μετά από κάθε χρήση. Όπου είναι εφικτό συστήνεται η χρήση χλωριούχου ή άλλου απολυμαντικού διαλύματος για τον καθαρισμό των ανωτέρω ειδών.
- Για την αποφυγή εμφάνισης και εξάπλωσης τρωκτικών, εντόμων και άλλων παρασίτων συστήνεται να λαμβάνεται μέριμνα για την απομάκρυνση υπολειμμάτων τροφών και ζωοτροφών, καθώς και για την απομάκρυνση αντικειμένων τα οποία μπορεί να αποτελέσουν καταφύγιο ή εστίες τέτοιων ειδών.

A.1.3. Οδηγίες για πρόληψη ασθενειών – τραυματισμών:

- Σε περίπτωση παρουσίας εντόμων, όπως μυγών, κατσαρίδων κ.α., χρησιμοποιήστε εγκεκριμένα εντομοκτόνα, σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης των σκευασμάτων.
- Χρησιμοποιήστε μέσα ατομικής προστασίας από τσιμπήματα κουνουπιών, όπως εγκεκριμένα εντομοαπωθητικά χώρου ή και σώματος.
- Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται κατά τη μετακίνηση αντικειμένων λόγω πιθανής εμφάνισης τρωκτικών ή ερπετών.
- Σε περίπτωση που έχετε τραυματισμούς και ανοιχτές πληγές, αποφύγετε την έκθεση τους σε νερό πλημμύρας, γιατί υπάρχει κίνδυνος επιμόλυνσης.
- Μην χρησιμοποιείτε ηλεκτρικές συσκευές εάν μπορεί να έχουν βραχεί. Ενεργοποιήστε τις μόνο όταν έχουν ελεγχθεί από εξειδικευμένο ηλεκτρολόγο.
- Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται κατά τις διακοπές ρεύματος στη χρήση εναλλακτικών πηγών καυσίμου για θέρμανση, ψύξη και μαγείρεμα, καθώς μπορούν να προκαλέσουν συγκέντρωση ποσότητας μονοξειδίου του άνθρακα και να οδηγήσουν σε δηλητηρίαση των ανθρώπων και των ζώων σε εσωτερικούς χώρους.

- Ρούχα που έχουν έρθει σε επαφή με δυνητικά μολυσμένο νερό πρέπει να πλένονται με απορρυπαντικό σε ζεστό νερό θερμοκρασίας κατ' ελάχιστον 60°C.
- Τήρηση σωστής αναπνευστικής υγιεινής (βήχας και φτέρνισμα στον αγκώνα, σωστή χρήση και απόρριψη χαρτομάντιλων), ιδιαίτερα σε κοινόχρηστα καταλύματα.
- Ενημέρωση των αρμοδίων υγειονομικών φορέων για την κατάσταση ανοσοποίησης σας για τον τέτανο και άλλα παθογόνα νοσήματα που μπορούν να προληφθούν με εμβόλιο.
- Αναζήτηση άμεσης ιατρικής συμβουλής, όταν έχετε κλινικά συμπτώματα (σύμφωνα με τις ανάγκες επιτήρησης σε περιφερειακό επίπεδο).
- Αναζητήστε άμεσα ιατρική βοήθεια σε περίπτωση αδιαθεσίας, αναπνευστικών ή γαστρεντερικών προβλημάτων, εμφάνισης εξανθήματος.

Οδηγίες σχετικά με ζώα (κατοικίδια ή εκτροφής):

- Μην αφήνετε τα ζώα (κατοικίδια ή εκτροφής) να πίνουν από μολυσμένο νερό.
- Αποφύγετε να αγγίζετε ή να χειρίζεστε νεκρά ζώα, χωρίς τη χρήση προστατευτικών μέτρων.
- Μην συλλέγετε ή τρώτε νεκρά ζώα.
- Ειδοποιήστε τις Κτηνιατρικές Αρχές της Περιφέρειας για τυχόν νεκρά ζώα – αυτά πρέπει να συλλέγονται ΑΜΕΣΑ για την ταφή ή καύση τους.
- Άτομα που εργάζονται για τον καθαρισμό περιοχών όπου βρίσκονται πτώματα ζώων πρέπει να φορούν προστατευτικά ρούχα ή στολή και να ακολουθούν τους βασικούς κανόνες υγιεινής.

Οδηγίες για την ασφάλεια των παιδιών:

- Μην τα αφήνετε να παίζουν σε περιοχές με υδάτινες συλλογές.
- Πλένετε τα χέρια των παιδιών συχνά και πάντα πριν από τα γεύματα.
- Πλένετε τα παιχνίδια που έχουν μολυνθεί από τα νερά της πλημμύρας με ζεστό νερό και απορρυπαντικό. Τα μαλακά παιχνίδια μπορούν να τοποθετηθούν σε ζεστό πρόγραμμα πλυντηρίου (60°C).
- Οι γονείς με βρέφη που έχουν συμπτώματα διάρροιας και εμετού θα πρέπει να αναζητήσουν ιατρική συμβουλή.
- Θα πρέπει να επικοινωνήσετε με το γιατρό σας εάν αρρωστήσετε μετά από κατά λάθος κατάποση μολυσμένου νερού ή λάσπης, ιδιαίτερα εάν αναπτύξετε διάρροια, πυρετό ή κοιλιακό άλγος εντός 2 εβδομάδων από την επαφή με πλημμυρικά νερά ή λύματα.

A.2. Οδηγίες για τον καθαρισμό μετά την επιστροφή στην οικία:

A.2.1. Γενικές οδηγίες καθαρισμού:

- Φορέστε γαλότσες, αδιάβροχα γάντια, μακριά ρούχα και αδιάβροχο. Τα γυαλιά προστασίας και η μάσκα προσώπου είναι απαραίτητα κατά το πλύσιμο υπό πίεση, διότι προκαλείται πιτσίλισμα νερού ή απελευθέρωση σωματιδίων σκόνης.
- Συνιστάται απολύμανση των χώρων όπου είναι εφικτό με απολυμαντικό τύπου χλωρίνης ή άλλο απολυμαντικό.

- Απομακρύνετε και πετάξτε από το σπίτι σας αντικείμενα τα οποία έχουν έρθει σε επαφή με το νερό της πλημμύρας, σε περίπτωση που δεν μπορούν να πλυθούν ή να απολυμανθούν (π.χ. στρώματα, είδη οικοσκευής, κτλ.).
- Βεβαιωθείτε ότι είναι ασφαλής η χρήση ηλεκτρικών συσκευών και αναζητήστε τη βοήθεια ειδικού σε περίπτωση συσσώρευσης στάσιμων υδάτων εντός της οικίας, προτού προβείτε σε οποιαδήποτε ενέργεια χρήσης ρεύματος.
- Η κεντρική θέρμανση με φυσικό αέριο ή πετρέλαιο μπορεί να ενεργοποιηθεί όταν έχει ελεγχθεί από μηχανικό.
- Απομακρύνετε τα παιδιά από το σπίτι κατά τη διάρκεια του καθαρισμού.
- Μετά το πέρας των εργασιών, πλύνετε τα ρούχα αυτά ξεχωριστά με ζεστό νερό και απορρυπαντικό και πλύνετε καλά τα χέρια σας με ζεστό νερό και σαπούνι.

A.2.2. Αφύγρανση και αφαίρεση μούχλας:

Η μούχλα αποτελείται από βιοτοξίνες που δεν μπορεί να επεξεργαστεί ο οργανισμός, οι οποίες όταν μπουν στον οργανισμό ενδέχεται να τον βλάψουν, προκαλώντας πολλά συμπτώματα.

Αν και τα σπόρια μούχλας και μυκήτων είναι συνήθη και οι άνθρωποι εκτίθενται συνεχώς σε αυτά στην καθημερινότητά τους, μετά τις πλημμύρες η υπερβολική υγρασία και τα στάσιμα νερά συμβάλλουν στην ανάπτυξη μούχλας σε σπίτια και άλλα κτίρια. Όταν ξαναμπούν οι κάτοικοι στο σπίτι μετά την στράγγιση των υδάτων, πρέπει να γνωρίζουν ότι μπορεί να υπάρχει μούχλα, η οποία ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την υγεία τους. Ενημερώστε το κοινό ότι τα επηρεαζόμενα σημεία ή αντικείμενα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία για να αφαιρεθούν τα σπόρια μούχλας το συντομότερο δυνατό, ενώ η μεγάλης κλίμακας αποκατάσταση της μούχλας θα πρέπει να διεξάγεται από επαγγελματίες παρόχους υπηρεσιών απολύμανσης. Σε δωμάτια υπόγεια μπορεί να χρειαστεί και άντληση υδάτων. Ως εκ τούτου, χρήσιμο θα ήταν να υπάρξει μέριμνα για να ενημερωθεί το κοινό για τα ακόλουθα:

- Οι εργασίες αποκατάστασης πρέπει να εκτελούνται σε καλά αεριζόμενο χώρο.
- Να αναζητείται συμβουλή γιατρού, ειδικά από τον ευπαθή πληθυσμό, όταν υποψιάζεται ότι επηρεάζεται η υγεία του (αναπνευστικές ασθένειες, λοιμώξεις, αλλεργίες ή άσθμα) από μούχλα στο σπίτι σε περίπτωση παρατεταμένης έκθεσης στον μύκητα της μούχλας.

Ειδικότερα για το κοινό συστήνονται τα ακόλουθα:

- Καλός αερισμός των χώρων αφήνοντας ανοικτά, όπου κρίνεται ασφαλές, πόρτες και παράθυρα για την αφύγρανση των οικιών. Στις περιπτώσεις που είναι εφικτό συστήνεται επιβοηθητικά η χρήση θερμαντικών σωμάτων, κλιματιστικών ή αφυγραντήρων, εφόσον βεβαιωθείτε ότι είναι ασφαλής η χρήση τους. Εάν το σπίτι έχει πλημμυρίσει και είναι κλειστό για μέρες, είναι πιθανό να έχει μολυνθεί από μύκητες μούχλας. Αερίστε την περιοχή εργασίας πριν και κατά τη διάρκεια του καθαρισμού, αλλά κλείστε τις πόρτες σε μη μολυσμένα δωμάτια για την αποφυγή εξάπλωσης σπορίων μούχλας. Διατηρήστε τον θερμοστάτη μεταξύ 20 °C και 22 °C για σταθερό στέγνωμα.

- Η μούχλα στα κτίρια αφαιρείται κυρίως με ζεστό νερό και απορρυπαντικό με χλώριο, ενώ για τις πιο δύσκολες καταστάσεις είναι πιθανό να χρειαστεί καθαρισμός από ειδικό συνεργείο.
- Ο επιμελής καθαρισμός του σπιτιού επιτυγχάνεται σε τρία βήματα: καθάρισμα, στέγνωμα, απολύμανση.
- Μικρές περιοχές μούχλας μπορούν να αφαιρεθούν εύκολα χρησιμοποιώντας απορρυπαντικό και ζεστό νερό ή 70% οινόπνευμα για ξέβγαλμα και καθαρισμό τοίχων και σκληρών επιφανειών.
- Αφαιρέστε το οικοδομικό υλικό που περιέχει κυτταρίνη ή επεξεργασμένες ξύλινες ίνες (γυψοσανίδα επικαλυμμένη με κυτταρίνη, χαρτόνι, ινοσανίδα ξύλου κλπ), εκτός εάν πρόκειται για μασίφ ξύλο φυσικής καλλιέργειας. Υλικό που περιέχει κυτταρίνη έχει υψηλό κίνδυνο ανάπτυξης *Stachybotrys* (τοξική μούχλα).
- Τοποθετήστε τα απορρίμματα σε σκληρούς κάδους ή σακούλες απορριμμάτων, τα οποία φροντίστε να διατηρούνται καλά σφραγισμένα.
- Καθαρίστε όλες τις σκληρές επιφάνειες (όπως τοίχους και δάπεδα) με ζεστό νερό και απορρυπαντικό.
- Αν η επιφάνεια είναι τραχιά, τρίψτε με μια σκληρή βούρτσα.
- Βεβαιωθείτε ότι τυχόν αεραγωγοί κάτω από τους χώρους του δαπέδου είναι ξεμπλοκαρισμένοι για να υπάρχει διαμπερής εξαερισμός σε αυτές τις περιοχές. Καθώς οι σανίδες δαπέδου και οι τοίχοι στεγνώνουν, τα αιωρούμενα σωματίδια και η σκόνη που προκύπτουν θα πρέπει να καθαρίζονται τακτικά με ηλεκτρική σκούπα.
- Η μούχλα πρέπει να εξαφανιστεί καθώς το σπίτι στεγνώνει. Εάν επιμένει, επικοινωνήστε με ένα ειδικό συνεργείο καθαρισμού και οικεία Αρχή δημόσιας υγείας για βοήθεια.

A.2.3 Προστασία από υλικά που περιέχουν αμιάντο κατά τον καθαρισμό ή και την αποκατάσταση των ζημιών των κατοικιών

Αρκετές κατοικίες ή άλλα κτίσματα στις πληγείσες περιοχές είναι πιθανόν, λόγω της χρονολογίας κατασκευής τους, να αποτελούνται και από υλικά τα οποία περιέχουν αμιάντο (μόνωση, στέγες, οροφές, κεραμίδια, πλακάκια, πόρτες, καπνοδόχοι, φούρνοι, τοίχοι κ.α.). Ο αμιάντος αποτελεί υλικό το οποίο δεν δημιουργεί προβλήματα στην υγεία όταν είναι σταθερά συνδεδεμένος σε τελικά προϊόντα όπως τοίχους, πλακάκια και σωλήνες, εφόσον δεν καταστρέφεται ή υφίσταται καταπονήσεις και φθορές.

Σύμφωνα όμως με αποτελέσματα επιστημονικών ερευνών μπορεί να δημιουργηθούν προβλήματα στην υγεία από την εισπνοή ινών αμιάντου κατά τις εργασίες κοπής, αντικατάστασης, απομάκρυνσης και κατεδάφισης υλικών που περιέχουν αμιάντο ή από υλικά που έχουν υποστεί φθορά. Επισημαίνεται ότι όταν είναι υγρά, τα κατεστραμμένα υλικά που περιέχουν αμιάντο δεν θεωρούνται τόσο επικίνδυνα όσο όταν είναι στεγνά.

Λαμβάνοντάς υπόψη τα ανωτέρω συστήνονται τα εξής:

1. Για τον καθαρισμό ή την απομάκρυνση υλικών που ενδέχεται να περιέχουν αμίαντο θα πρέπει να χρησιμοποιούνται τα κατάλληλα Μέτρα Ατομικής Προστασίας, κατ' ελάχιστο μάσκα EN 149 τύπου FFP3, γάντια βαρέως τύπου και ανθεκτικά υποδήματα.
2. Ο καθαρισμός υλικών που ενδέχεται να περιέχουν αμίαντο θα πρέπει να γίνεται με νερό και ήπια καθαριστικά, με προσοχή για να μην προκληθούν ζημιές. Για το λόγο αυτό αποφεύγεται η χρήση ισχυρών καθαριστικών, λειαντικών προϊόντων ή εργαλείων (π.χ. σύρμα ή σκληρή βούρτσα, τριβεία κ.α.), νερού με υψηλή πίεση και ελέγχεται η επιφάνεια για πιθανές φθορές.
3. Μικρές φθορές (ρωγμές κ.λπ.) σε υλικά, μέχρι την τελική απομάκρυνσή τους μπορούν να σφραγίζονται επιτόπου με ειδική βαφή ή κόλλα.
4. Η απομάκρυνση υλικών που περιέχουν αμίαντο πρέπει να πραγματοποιείται από εξειδικευμένες για την εργασία αυτή εταιρείες που διαθέτουν ειδική άδεια από το Υπουργείο Εργασίας (άρθρο 14 του ΠΔ 212/2006 –ΦΕΚ 212/Α/9.10.2006)
5. Η άμεση απομάκρυνση υλικών που ενδέχεται να περιέχουν αμίαντο πραγματοποιείται μόνο όταν αυτό είναι απαραίτητο, διατηρώντας τα υλικά υγρά και χρησιμοποιώντας μέσα ατομικής προστασίας. Τα υλικά θα πρέπει να τοποθετούνται σε κατάλληλο περιέκτη ή τουλάχιστον να σκεπάζονται μέχρι την τελική αποκομιδή τους.
6. Τα υλικά που ενδέχεται να περιέχουν αμίαντο απορρίπτονται σε ειδικούς χώρους και στο μέτρο του δυνατού δεν αναμιγνύονται με άλλα υλικά.

Για την απομάκρυνση επικίνδυνων αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένου του αμιάντου, σε περίπτωση ρύπανσης οικοπέδου λόγω φυσικής καταστροφής εφαρμόζεται η παρ. 5 του άρθρου του άρθρου 48 του Νόμου 4819/2021, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές.

Β. Οδηγίες στους επαγγελματίες υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων:

Ο έλεγχος των μολυσματικών ασθενειών μπορεί να επιτευχθεί με μια σειρά μέτρων που περιλαμβάνουν πρόσβαση σε καθαρό νερό και αποκατάσταση του αποχετευτικού δικτύου, έγκαιρη διάγνωση κρουσμάτων μεταδοτικών ασθενειών και θεραπεία, επαρκή διατροφή και έλεγχο τρωκτικών, εντόμων και ειδικότερα διαβιβαστών (κουνουπιών). Η παρακολούθηση μεταδοτικών, μη μεταδοτικών ασθενειών και τραυματισμών παρέχουν έγκαιρες πληροφορίες που επιτρέπουν στις αρμόδιες Υπηρεσίες να εξασφαλίζουν επαρκείς προμήθειες στους πληγέντες και να μεριμνούν με κατάλληλες ενέργειες. Τα νοσήματα (π.χ. γαστρεντερικού, αναπνευστικού συστήματος, εξανθήματα κ.λπ.) που κρίνονται ως προτεραιότητες και πρέπει να παρακολουθούνται συστηματικά αναφέρονται στη σχετ. 1 εγκύκλιο.

Η επιτήρηση είναι η συστηματική συλλογή, ανάλυση, ερμηνεία και διάδοση ενημέρωσης για τη δημόσια υγεία. Οι πλημμύρες επηρεάζουν σημαντικά τη δημόσια υγεία και η αυστηρή επιτήρηση είναι σημαντική κατά τη διάρκεια αλλά και μετά την πλημμύρα για την εξασφάλιση

της ταχείας αναγνώρισης και ελέγχου για μολυσματικές εστίες ασθενειών και άλλα θέματα υγείας, για την καθοδήγηση των τοπικών και περιφερειακών υπηρεσιών υγείας και την παροχή πρόσθετων πληροφοριών σχετικά με πιθανές συσχετίσεις μεταξύ πλημμυρών και προβλημάτων υγείας. Ειδικότερα, τονίζουμε την κρισιμότητα των άμεσων παρεμβάσεων των επαγγελματιών υγείας στις περιπτώσεις που προωθούνται στις Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών δελτία δήλωσης των υποχρεωτικώς δηλούμενων νοσημάτων που επιτηρούνται από τον ΕΟΔΥ.

Ειδικότερα για τον έλεγχο των νοσημάτων που μεταδίδονται με διαβιβαστές, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών που διαμορφώνονται σε περιοχές που πλήττονται από πλημμύρες, απαιτείται αυξημένη εντομολογική επιτήρηση, ώστε να καταστεί εφικτή η εκτίμηση κινδύνου και η αξιολόγηση της ανάγκης λήψης έκτακτων μέτρων ελέγχου των κουνουπιών στην περιοχή. Η εντομολογική επιτήρηση περιλαμβάνει τη χαρτογράφηση των εστιών αναπαραγωγής των κουνουπιών, τη συστηματική παρακολούθηση και την καταγραφή των ειδών και πληθυσμών τους, τη χωροχρονική κατανομή τους, καθώς και τον δειγματοληπτικό έλεγχό τους για τον εντοπισμό μολυσμένων εντόμων από συγκεκριμένα παθογόνα (π.χ. ιό του Δυτικού Νείλου) στις πλημμυρισμένες περιοχές. Για το θέμα υπενθυμίζεται η σχετ. 3 Εγκύκλιός μας και οι αρμόδιες Υπηρεσίες ΟΤΑ Α΄ και Β΄ Βαθμού καλούνται να εντατικοποιήσουν τις δράσεις τους σε συνεργασία με όλους τους συναρμόδιους Φορείς.

Κατόπιν των ανωτέρω με στόχο την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση του ρόλου των περιφερειακών και τοπικών αρχών δημόσιας υγείας, συστήνεται η συγκρότηση διεπιστημονικών κλιμακίων για τη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων, τη διερεύνηση τυχόν συρροών κρουσμάτων τροφιμογενών ή άλλων μεταδοτικών νοσημάτων, την εποπτεία δράσεων καθαρισμού και απεντόμωσης κτιρίων, αλλά και την άμεση συμβουλευτική προς τον πληθυσμό.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΦΩΦΩ ΚΑΛΥΒΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:**A. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ**

1. Όλες τις Περιφέρειες της χώρας, Υπόψη κ.κ. Περιφερειαρχών
2. Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας όλων των Περιφερειακών Ενοτήτων
3. Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας, Υπόψη κ.κ. Ειδικών Γραμματέων και Συντονιστών (με την υποχρέωση να ενημερώσουν τους οικείους Δήμους)

B. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Όλες τις ΥΠΕ (υπόψη κ.κ. Διοικητών)
2. Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος, Πλουτάρχου 3, 10675 – Αθήνα,
3. Πανελλήνια Ένωση Ιατρών Δημόσιας Υγείας (ΠΕΙΔΥ) ΕΣΥ, Λ. Αλεξάνδρας 215, Αθήνα, Τ.Κ.11523
4. Πανελλήνια Ένωση Εποπτών Δημόσιας Υγείας (Π.Ε.Ε.Δ.Υ.), Γλάδστωνος 10, Αθήνα, 10677
5. Πανελλήνιος Σύλλογος Επισκεπτών Υγείας, 3ης Σεπτεμβρίου 19, Αθήνα, 10432
6. Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, Βασιλίσσης Σοφίας 47, 10676, Αθήνα
7. Υπουργείο Εσωτερικών, Διεύθυνση Οργάνωσης & Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Σταδίου 27, 101 83, Αθήνα
8. Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, Λ. Κηφισίας 37-39, 151 23, Μαρούσι
9. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, Αχαρνών 2, ΤΚ 101 76
10. ΕΟΔΥ, Γραφείο Προέδρου, Αγράφων 3-5, 151 23 Μαρούσι
11. ΕΦΕΤ, Λεωφ. Κηφισίας 124 & Ιατρίδου 2, ΤΚ 115 26
12. ΚΕΔΕ, Γ. Γενναδίου 8, Αθήνα, Τ.Κ. 10678

Γ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού Υγείας
2. Γραφείο Αναπληρώτριας Υπουργού Υγείας
3. Γραφεία Υφυπουργών Υγείας
4. Γραφεία Γενικών Γραμματέων
5. Γραφείο Προϊσταμένης Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής
6. Γραφείο Προϊσταμένης Γενικής Διεύθυνσης Υπηρεσιών Υγείας
7. Διεύθυνση Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας
8. Δ/νση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
9. Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Περιβαλλοντικής Υγιεινής